

PRIRODNO NASLJEDE

Oblast prirodnog nasljedja je regulisana nizom zakonskih propisa od kojih naročito Zakonom o zaštiti i korištenju kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja i Zakonom o prostornom uređenju.

U prvom redu radi zadovoljavanja ljudskih potreba: kulturnih, rekreativnih, turističkih, estetskih, privredno-resursnih i drugih, neophodno je izvršiti evidentiranje dobara prirodnog nasljedja područja opštine što i jeste cilj ove studije. To u stvari predstavlja osnovu za planski pristup korištenja ograničenih prostornih potencijala i njegove namjene.

Pod prirodnim nasljedjem u smislu Zakona o zaštiti i korištenju kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja (Službeni list SRBIH", broj: 20/85) smatraju se dijelovi prirode koji imaju poseban naučni, obrazovni, kulturni, istorijski, ekološki i rekreacioni značaj.

Prema klasifikaciji postoje slijedeće vrste dobara prirodnog nasljedja:

- prirodni parkovi i predjeli, koji čine nacionalni parkovi, memorijalna područja, parkovi prirode i predjeli prirodnih ljepota;
- rezervati prirode, koje čine opšti ili strogi posebni ili specijalni rezervati prirode;
- prirodne znamenitosti i rijetkosti, koje čine spomenici prirode, memorijalna prirodna dobra, spomenici oblikovane prirode i pojedine ugrožene biljne i životinjske vrste.

Definisanjem pojedinih vrsta prirodnog nasljedja, omogućeno je da određeni objekat, koji po svojim vrijednostima zaslužuju, budu evidentirani i zaštićeni radi njihovog očuvanja u postojećem stanju, odnosno da bi se isključile sve radnje da bi dobro uništile, oštetile ili otudjile.

Područje opštine Lopare je u tom smislu do sada potpuno bilo neistraženo. Zakonski propisi kao i savremeni društveni i privredni tempo razvoja to neminovno nalažu kao prioritetan zadatak.

PRIRODNE KARAKTERISTIKE PODRUČJA OPŠTINE LOPARE (Opšti osvrt na dobra prirodno nasljedja)

Vegetacijske karakteristike

Na osnovu ekološko-vegetacijske rejonizacije područja opština Lopare pripada "prelazno ilirsko-mezijska oblast", "donje drinsko područje", a podijeljeno je na majevički reon i sembersko posavski reon.

Sjeverni dio područja opštine Lopare pripada "sjevern bosanskom području".

Radi heterogenih stanišnih prilika zastupljene su različite šumske fitocenoze od kojih preovladavaju slijedeći tipovi:

1. Visoke sekundarne šume bukve u pojasu šuma bukve i jele sa primjesom plemenitih i ostalih lišćara na dubokim zemljištima kiselih silikatnih i silikatno karbonatnih supstrata.
2. Visoke šume bukve i kitnjaka sa primjesom ostalih lišćara na pretežno dubokim zemljištima kiselih silikatnih i silikatno karbonatnih supstrata.
3. Izdanačke šume bukve, kitnjaka i ostalih lišćara.

Dominantne vrste visokog drveća su: bukva, smrča, bijeli bor, crni bor, hrast kitnjak, cer, lipa, plemeniti i ostali lišćari.

Šumski kompleks planine Majevica bili su pošteđeni eksploatacije šuma sve do početka XIX vijeka. Prema raspoloživim podacima, prva eksploatacija šuma javlja se 1910. godine. Koncesiju za sječu od Zemaljske vlade u Sarajevu, dobiva poduzetnik iz Austrije A. Franco, sa ciljem izrade dužica za kace i burad. Eksploatacija je vršena bez ikakvog reda ispod Medjednika u reonima Dolovski Potok, Debela Kosa, Modrašnica i dijelom u predjelu Risovca. Duga i cijepano drvo izvlačeni su iz šume samaricama i voženi zaprežnim kolima do utovara u vagone na željezničkoj stanici u Brčkom. Ovi proizvodi su samo dijelom prodavani u Semberiji, a većim dijelom u južnim dijelovima Mađarske. Eksploatacija je prekinuta izbijanjem Prvog svjetskog rata 1914. god. Po završetku rata, pa sve do 1939. godine, nema ozbiljnijeg korištenja šuma na ovom području

izuzev sječe jamske gradje u vlastitoj režiji od strane rudnika "Montanika" na Majevici. Godine 1939. privatni poduzetnik M. Ćabić iz Brčkog, dobiva pravo na korištenje drvene mase u predjelu Medjednika (reon Sućurevica). Oblovinu se prevozi kalskim zapregama na pilanu u Brčko. Ova eksploatacija se održava do izbijanja rata 1941. godine.

U periodu 1941-1945. godine šume Majevice postaju centar otpora i zona djelovanja partizanskih odreda.

Floristička obilježja

Glavna karakteristika biljnog zeljastog pokrova, predstavlja učešće većeg broja ljekovitih vrsta biljaka. Inače, pokrov je uglavnom karakterističan za navedene fitocenoze.

Od ljekobilja preovladava: kantarion, velebilje, stolisnik, bijeli šljez, lazarkinja, kičica i druge.

Ostale vrste u inventaru zeljastog i grmolikog bilja: zova, aptika, malina, kupina, smreka, obični glog, pasjaskovina, medvjedje groždje i drugo.

Šumski pejzaži Majevice obiluju pravim bogastvom gljiva, od kojih su najčešće lisičarka i mliječnica.

Faunistička obilježja

Uslovi reljefa, klime, vode i drugi biotički faktori omogućuju bogastvo raznovrsne divljači na ovom području. U uvalama, kosama i platoima Majevice nastanjeni su: zec, srna, fazan, jarebica, divlja svinja. Posljednjih godina u faunističkom inventaru Majevice evidentiran je jelen i to nekoliko kapitalnih primjeraka, vjerovatno kao migratorni primjerci iz slavonskih šuma.

Ovim elaboratom nisu izdvojeni posebni prijedlozi za zaštitu navedenih vrsta, jer njihovu zaštitu decidno reguliše Zakon o lovstvu ("Službeni list SRBiH", broj: 11/78).

Navedena zakonska materija taksativno navodi koje vrste divljači su zaštićene, zato što su rijetke, pa prema tome predstavljaju pokretna dobra prirodnog nasljedja. Rijetke životinjske vrste koje nisu sa aspekta lovstva zanimljive, a sa druge strane važne u kontekstu prirodnog nasljedja, nisu utvrđene niti ovim elaboratom niti podaci iz drugih izvora.

Hidrološke karakteristike

U hidrološkom pogledu ovo područje predstavlja slivno područje rijeke Save odnosno Crnomorskog sliva.

Najveći riječni tok je Gnjica sa pritokom Šibošnicom, dok je druga po veličini rijeka Janja sa pritokama Labuckom, Rastošnicom i Ugljevičkom rijekom.

Pored ovih cijelo područje ispunjeno je nizom manjih vodotoka, od kojih su neki povremenog karaktera. Značajno je spomenuti i prisustvo termomineralnih izvorišta (Površnice, Rasol, Nahvioci).

Ovo područje čini jedan sliv, izgrađen od flišnih naslaga, gdje se podzemne vode normalno javljaju u vidu slabijih izvora, koji u toku godine neznatno mijenjaju izdašnost. Po tipu su to slabi pištalinški izvori ili slabi pukotinski izvori.

Kod vodotoka u ovom području ističu se s jedne strane duboko usječena korita potoka i rječica, skoro okomitih strana i oštih grebena na razvodju, a s druge strane blaga zatalasani platoi koji se zatim naglo survavaju u dolinu.

Posebnu prirodnu atrakciju predstavljaju obalska područja ovih vodotoka i njihova neposredna okolina, koju uglavnom čine aluvijalne zaravni bogate vegetacijom.

Geomorfologija

U globalnom geomorfološkom smislu ovo područje je panonski bazen, odnosno ogromno ulegnuće ispunjeno marinskim i jezerskim naslagama, sa čijeg dna se uzdižu horstovi koji predstavljaju masive Majevice.

U velikim ulegnućima zadržala se morska voda koja se postepeno osladjivala. Na prelazu iz paleogena u neogen odvijalo se taloženje karstičnih slojeva, konglomerata, pješčara i glina s kojima se pojavljuje i ugalj i na kraju panonske naslage lapori slabo vezani pješčari i pijesak.

Pored tako dominirajuće rudne sirovine uglja, javljaju se i razne mineralne sirovine. Značajno je spomenuti jedan od rijetkih minerala sirlesit ili natrijski barni silikat. To je veoma rijedak mineral koji je pronadjen u dolini Gnjice i do sada evidentirano kao jedino nalazište u Evropi.

Na obalskim profilima majevičkih strana često se može naći kalcit, opal i pirit.

Područje Lopara ima tri visinske zone:

- do 160 metara, obodna terasasta,
- od 160 - 500 metara, bregovita oblast i
- preko 500 metara, oblast srednjih planina.

U oblasti srednjih planina spadaju sjeverne padine Majevice sa vrhovima: Stolice (916 m), Busija (845 m), i Modrašnica (692 m).

U pedološkom pogledu najveći dio područja predstavlja kombinaciju distričnog i eutričnog kambisola, uglavnom pod šumom bukve.

Oblikovana priroda

Na području opštine Lopare nisu evidentirana značajna dobra oblikovane prirode (parkovi, drvoređi), izuzev spomen-parka Vukosavci gdje je djelimično realizovan projekat hortikulturnog uredjenja.

PRIJEDLOG ZAŠTITNIH ZONA PRIRODNOG NASLJEDJA

Odredjivanje zaštitnih zona prirodnih dobara regulisano je zakonima u cilju očuvanja izvornosti dobara prirodnog nasljedja. Time se omogućava nesmetan tok prirodnog razvoja radi izolacije svih nepoželjnih faktora antropogenog porijekla.

1. Zaštitne zone za vodotoke su propisane slijedećim zakonima i uredbama:

- Zakon o vodama ("Službeni list SRBiH", br. 36/75 i 41/75)
- Uredba o kategorizaciji vodotoka ("Službeni list SR BiH", broj: 42/68),

Na osnovu navedenih propisa određuje se zaštitna zona za Humačko jezero u širini od 200 metara.

Zaštitna zona obala rijeke Janje obuhvata pojas od lijeve i desne obale i proteže se čitavom dužinom zaštićenog dobra.

Zaštitne zone obala rijeka Gnjice, Jablanice i Šibošnice obuhvaćaju pojas od 20 metara od lijeve i desne strane obale čitavom dužinom zaštićenog prirodnog dobra.

2. Dolinski predio rijeke Gnjice od mosta na risovačkom potoku pa do Površnica predpostavlja zaštitni pojas od 100 m lijevom i desnom stranom od osovine puta.

3. Zaštitna zona za izvorišta predlaže se u prečniku od 200 metara radijalno od izvorišta.

4. Kao zaštitne zone za pojedinačne spomenike prirode predlaže se katastarska čestica na kojoj je smješteno prirodno dobro.

KATEGORIZACIJA DOBARA PRIRODNOG NASLJEDJA

Kategorizacija dobara prirodnog nasljedja vrši se radi utvrđivanja kategorije i proglašenja zaštićenim određenog dobra, a naročito radi planiranja prostora i utvrđivanja prioriteta u odgovarajućim planovima.

Osnovna predradnja kategorizacije je valorizacija dobra. Valorizacija je izvršena sa gledišta opšte i posebne vrijednosti, mjera zaštite i uslova korištenja zaštite čovjekove okoline, planiranja prostora i primjene zakonskih propisa. Poslije provedenog postupka valorizacije, Zavod je na osnovu odredaba Pravilnika o bližim kriterijima za kategorizaciju dobara kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja, kao i o postupku kategorizacije utvrdio prijedlog kategorizacije dobara prirodnog nasljedja.

Sva evidentirana dobra svrstavaju se u treću kategoriju. Prema kriterijima Pravilnika imaju regionalni značaj i posjeduju sljedeće osobine po odredbama člana 20. Pravilnika o kategorizaciji:

- doprinose primjeni fundamentalnih prirodnih nauka i primjenjenih biotehničkih disciplina,
- svojom raznolikošću obogaćuju prostor u kojem se nalaze, te ugroženošću vrste ili sužavanjem areala poprimaju karakteristike značajnog dobra.

ZASTITA ZEMLJIŠTA, VODE I VAZDUHA SA STANOVIŠTA ZAŠTITE PRIRODNOG NASLJEDJA

Ekološki aspekt zaštite prirodnog nasljedja svakako je u današnjim uslovima savremenog i brzog tempa tehnološkog razvoja veoma aktuelan.

Zaštita zemljišta, vode i vazduha, kao globalnog prirodnog ambijenta je potreba i obaveza svakog pojedinca i društva u cjelini. Današnji nivo zahvata u prirodi, odnosno sva opterećenja koja joj nameće društveni razvoj ne može podnijeti bez vlastitog degradiranja u nepovratnom smislu.

Medju najugroženijim prirodnim faktorima najugroženija je atmosfera. Iako nema zagadjivača na području opštine Lopare, zagadjenja neposrednih industrijskih zagadjivača potencijalno ugrožavaju vazduh ovog područja. Atmosfera posjeduje ogromni kapacitet, tako da u sebe može da primi sve gasovite i čestične polutante. Medjutim u izvjesnim vremenskim situacijama taj je kapacitet naglo sužen, i ako te situacije traju duže, polutanti se nagemilavaju u jednom odredjenom prostoru što može dovesti do tragičnih posljedica.

Navedeni efekti već se manifestuju preko oborina, odnosno polutanata u njima, koje uzrokujući kisele reakcije dovode do fiziološkog slabljenja vegetacije i postepenog sušenja. Za sada je to svakako najveći rizik očuvanja prirodnog nasljedja na ovom području.

Isto kao i vazduh i voda je sposobna da primi velike količine plutanta. Zahvaljujući svom neobičnom fizičkom i hemijskom sastavu, stalnom kruženju u prirodi, te mikroorganizmima, voda posjeduje ogromnu moć samoprečišćavanja. Medjutim, uz obale vodotoka najveća je koncentracija ljudskih nastambi, što je dovelo do toga da je taj kapacitet samoprečišćavanja premašen do te mjere da je ta voda neupotreb-ljiva za piće pa čak i za rast biljaka.

Naš prijedlog evidentiranih vodotoka i izvrišta za stavljanje pod zaštitu, uz realizaciju propisanih mjera zaštite je nasumnjiv doprinos za očuvanje ovoga važnog prirodnog činioca.

L i t e r a t u r a :

- Jugoslovenski leksikografski zavod Zagreb, Šumarska enciklopedija, knjiga 1,2,3.
- Čedomil Šilić, Atlas drveća i grmlja, Sarajevo, 1983.
- B. Jovanović, Dendrologija, Beograd, 1967.
- V. Stefanović, Fitocenologija, Sarajevo, 1977.
- Dr. Milorad M. Janković, Fitoekologija, Beograd, 1979.
- Dr. Marko Milosavljević, Klimatologija, Beograd, 1984.
- Prof. ing. Begović Branislav, Strani kapital u šumskoj privredi BiH, Sarajevo, 1960.
- Stefanović V., Beus V., Burlica Č., Dizdarević H i Vukorep I., Ekološko vegetacijska rejonizacija BiH, Sarajevo, 1983.
- Zlatko Vajda, Integralna zaštita šuma, Zagreb, 1983.
- Urbanistički zavod BiH, Prostorni plan opštine, Sarajevo, 1990.
- Incel Banja Luka, Biro za projektovanje, Šumsko-~~pp~~ivredna osnova ŠPP "Majevičko", Banja Luka, 1985.
- Dr. Dinko Tuhtar, Zagadjenje zraka i vode, Sarajevo, 1989.
- ~~Zuvod~~ za zaštitu i korištenje kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja Tuzla, Dokumentacija Zavoda - odjeljak za prirodu,
- Šumarstvo i prerada drveta, br.4-6; 9-10; Sarajevo, 1981. i br.4-6, Sarajevo, 1984.
- Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja Bosne i ^Hercegovine, Naše starine, brj:V,VI i VIII.

PREGLED DOBARA PRIRODNOG NASLJEDJA

Naziv dobra	L o k a l i t e t	Broj pri.j.	Kate. gor.	Stran.
Površnice	Majevica	P-1	III	183
Rijeka Gnjica	područje opštine	P-2	III	184
Izvor Veselinovac	Veselinovac	P-3	III	185
Jablanička Rijeka	područje opštine	P-4	III	186
Rijeka Janja	područje opštine	P-5	III	187
Rijeka Šibošnica	područje opštine	P-6	III	188
Izvorište Rasol	Priboj	P-7	III	189
Izvorište Dobra Voda	Brusnica	P-8	III	190.
Humačko Jezero	Humci	P-9	III	191
Spomen-park Vukosavci	Vukosavci	P-10	III	192
Skupina hrastova	Mrtvica	P-11	III	193
Predio Brnjik	Brnjik	P-12	III	194
Stablo lipe	Lopare	P-13	III	195
Ugljevičko Jezero	Sniježnica	P-14	III	196
Izvorište Mali Kiseljak	Majevica - Površnice	P-15	III	197
Lokalitet Kadijina Cesma	Majevica - Trešnjik	P-16	III	198
Stara Majevica	Majevica	P-17	III	199

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeda

BROJ: P-1 DATUM: 10.7.90.	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJE:
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KANTONA:	KATEGORIZACIJA: III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: **POVRŠNICE**

2. VRSTA: **predio prirodne ljepote**

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Majejica, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Lokalitet Površnice zahvaljujući svom geografskom položaju (nadmorska visina) i pogodnoj prostornoj dispoziciji (regionalni put), predstavljalo je oduvijek karakterističnu tačku opštine. Pretežni dio lokaliteta predstavlja šumska progala. Šumski dekor lokaliteta sa vrstama kao što su bijel~~o~~ bor~~o~~, jasen, orah, samo kompletiraju atraktivnost ove lokačije.

Otvorenost lokaliteta saobraćajnicom i prisustvo čistih izvorišta u neposrednoj blizini, predstavlja sve uslove za izletničko-rekreativne aktivnosti. Pored navedenih potrebno je istaći još i memorijalnu vrijednost kao i prostorno pejsažnu.

Pored navedenih vrijednosti, Površnice su oduvijek bile tradicionalno izletišta, radi čega se i predlaže za zaštitu.

5. INALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ,

6. VLAŠNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uložka:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- lokalitet je očuvan u relativno dobrom (izvorno-prirodnom) stanju,
- prostornom i planskom dokumentacijom opštine onemogućiti sve vrste zahvata (naročito gradnje) na ovom lokalitetu,
- pravna zaštita.

POVRŠNICE

PRIJAVA

za registriranje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeda

BROJ: P-2	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 10.7.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA: III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: RIJEKA GNJICA

2. VRSTA: hidrološki

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

područje opštine Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Vodotok Gnjica nastaje iz više manjih potočića i izvorišta, počevši od Površnica prema Loparama. Najveći od tih manjih vodotoka je Risovački potok, a kompletan sliv Gnjice ima formu "riblje kosti".

Izdašnost vode ovog vodotoka je neznatna, naročito u ljetnim mjesecima, ali je zato živopisnost njenog obalskog dijela, odnosno uže neposredne okoline glavni valorizacioni prirodni element, koji predpostavlja status dobra prirodnog nasljedja za ovaj vodotok.

Ambijent Gnjice se sastoji od slijedećih prirodnih elemenata:

- šumovitost okoline,
- živopisne progale i čistine,
- aluvijalne zaravni bogate vegetacijom.

Prirodnu atraktivnost ovo dobro prirode, prezentira naročito na dijelu od Površnica do Lopara u kom smislu se i predlaže za zaštitu.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- vodotok očuvan u izvornom stanju,
- neposredna okolina na više mjesta narušena i devastirana,
- pravna zaštita,
- ž odredjivanje zaštitne zone vodotoka prema ovom Elaboratu, prostornom planu opštine Lopare i Zakonu o vodama.

DOLINSKI PREDIO GNJICE

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeda

BROJ: P-3	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 12.7.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: IZVORIŠTE "VESELINOVAC"

2. VRSTA: hidrološki

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Veselinovac, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Geološki sastav Majevice uzrokuje pojavu čitavog niza izvorišta termomineralnog karaktera. Najveći po svojoj izdašnosti predstavlja izvor u Veselinovcu, nedaleko od Risovačkog mosta.

Ovo je karakteristično sumporvodonično izvorište u prirodno šumskom ambijentu.

Pored prostorno pejzažne vrijednosti i njegov položaj uz regionalni put Tuzla - Lopare, u zaklonjenoj prostornoj ekspoziciji pruža visoke mogućnosti prezentacije i korištenja ovog prirodnog dobra, što ga i vrednuje za pravnu i praktičnu zaštitu.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

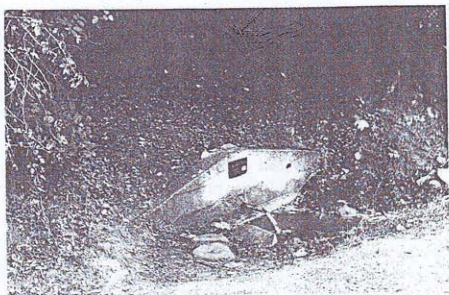
6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uložka:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- najvažnija karakteristika dobra izdažnost izvorišta u potpunosti je očuvana,
- pravna zaštita,
- odredjivanje zaštitnog pojasa prema Elaboratu i Zakonu,
- sanacija i uredjenje izvorišta.

IZVORIŠTE VESELINOVAC

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog naslijeđa

BROJ: P-4	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 13.7.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: JABLANIČKA RIJEKA

2. VRSTA: hidrološki

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Područje opštine Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Nastaje iz više vodotoka i izvorišta razbijenog tipa ispod planinskih masiva Medjednika. Izdašnost ovih vodotoka i prirodni ambijent riječnog korita ovoga vodotoka upotpunjuju šumovite padine ovih predjela.

Visok stepen prostorno pejzažne vrijednosti omogućuje i otvorenost ovog slivnog područja sa nizom lokalnih puteva. Time ovo prirodno dobro, odnosno njegova neposredna okolina pružaju dobre uslove za masovnu izletničku rekreaciju.

Valorizacioni elementi su slijedeći:

- izletničko rekreativni značaj
- optimalna saobraćajna otvorenost
- nepostojanje potencijalnih zagadivača na ovom području.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- korito vodotoka kao i dijelovi neposredne okoline na više mjesta devastirani,
- pravna zaštita,
- zabrana eksploatacije kamena i šljunka, odlaganje otpadaka i ispuštanje otpadnih voda,
- zabrana svake aktivnosti u smislu izmjena prostora u zakonom propisanoj zaštitnoj zoni.

JABLANIČKA RIJEKA

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeđa

BROJ: P-5	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 16.7.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: R I J E K A J A N J A

2. VRSTA: hidrološki

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Područje opštine Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Izvorište ovog vodotoka je smješteno u živopisnom prirodnom ambijentu Majevice ispod lokaliteta "Konjic". Kristalno čista voda ove rječice i šljunkovito dno su glavne prirodne odlike ovoga prirodnog dobra. U svom donjem toku pretežan dio njene neposredne okoline predstavljaju aluvijalne riječne terase, nastale dugogodišnjim taloženjem šljunkovitih nanosa.

Prostorno pejzažne vrijednosti ovoga vodotoka naročito su izražene u njenom gornjem toku od izvorišta do Priboja. Ovaj dio vodotoka se predlaže za zaštitu uvažavajući slijedeće valorizacije elemente:

- izletničko rekreativni značaj,
- maksimalna saobraćajna otvorenost i
- nepostojanje potencijalnih zagadjivača na ovom području.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- dobro je u očuvanom stanju,
- pravna zaštita,
- zabrana eksploatacija kamena i šljunka, odlaganja otpadaka i ispuštanje otpadnih voda,
- zabrana svake aktivnosti u smislu izmjene prostora u zakonom propisanoj zaštitnoj zoni.

JANJA

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog naslijeđa

BROJ: P-6	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSLJEJA:
DATUM: 17.7.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: RIJEKA ŠIBOŠNICA

2. VRSTA: hidrološki

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Područje opštine Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Prostorno pejzažna vrijednost ovoga vodotoka uglavnom je izražena na prostoru između naselja Šibošnica pa do mosta na samoj rijeci na lokalitetu Brnjik. Navedeni prostor može se ujedno svrstati i u predio prirodne ljepote.

Kao i kod većine majevičkih vodotoka valorizacioni elementi koji ovog dobro prirode pretpostavljaju pod zakonsku zaštitu su:

- izletničko rekreativna funkcija,
- optimalna mogućnost prezentacije, radi povoljne saobraćajne otvorenosti i
- nepostojanje potencijalnih zagadjivača.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

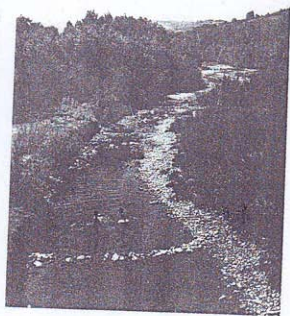
6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- prirodno dobro u očuvanom stanju,
- pravna zaštita,
- zabrana svih radnji mogućih za ovaj lokalitet: odlagališta, deponija, pozajmilišta zemljane mase, eksploatacija šljunka i kamena i druge radnje u zaštitnoj zoni.

ŠIBOŠNICA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog naslijeđa

BROJ: <u>P-7</u>	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: <u>20.7.90.</u>			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			<u>III</u>
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: **IZVORIŠTE R A S O L**

2. VRSTA: **hidrološki**

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Priboj, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

U samom koritu rijeke Rastošnice, neposredno ispod brane vještačkog Ugljevičkog jezera, nalazi se skupina izvorišta mineralnog karaktera.

Po svom hemijskom sastavu ovi izvori spadaju u sumporovite alkalne murijatično-salinične vode.

Izvori se za sada ne eksploatišu.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

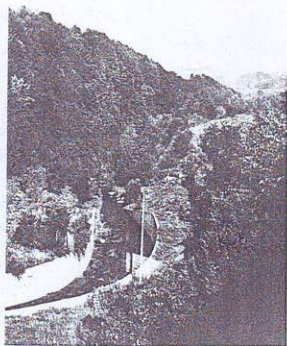
6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- neposredni lokalitet izvorišta je ugrožen povremenim ispuštanjem vode iz akumulacionog jezera,
- pravna zaštita,
- analiza uslova korištenja izvora,
- program uredjenja izvorišta.

RASOL

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog naslijeđa

BROJ: P-8	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 21.7.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: **IZVORIŠTE DOBRA VODA**

2. VRSTA: **hidrološki**

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Lok. Brusnica, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Na lokalitetu šireg područja Brusnica, neposredno uz sami regionalni put Tuzla - Brčko, smješteno je izvorište poznato pod narodnim nazivom "Dobra Voda".

Radi svoje izdašnosti vodom u toku cijele godine, čistoće vode, optimalnog položaja i ambijentalnog i pejzažnog obogaćivanja prostora u kome se nalazi, nesumnjivo spada u red prirodnih dobara koje treba staviti pod zakonsku zaštitu.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- izvoriste u očuvanom stanju,
- pravna zaštita,
- određivanje zaštitnog pojasa izvrišta,
- nedovno održavanje.

DOBRA VODA

PRIJAVA

191.

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeda

BROJ: P-9	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 23.7.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: HUMAČKO JEZERO

2. VRSTA: hidrološki

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Humci, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Ovo prirodno jezero nalazi se neposredno iznad sela Humci. Smješteno je u livadskom prirodnom ambijentu. Nepravilnog je trouglastog oblika, vodene površine oko 1.000 m².

Njegov vodostaj govori o stabilnom alimentiranju vodom. U jezeru je zastupljena vodena fauna, uključujući i riblji fond. Neposrednu okolinu jezera čine livadski predjeli sa mjestimičnom drvenastom i grmolikom vegetacijom.

Radi ispaše, korištenja poljoprivrednog zemljišta, te neodgovornih i nekontrolisanih posjetilaca, jezero je izloženo procesu eutrofizacije, što se manifestuje u izrazito zelenoj boji vodene površine jezera.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- jezero je u očuvanom stanju,
- pravna zaštita,
- napraviti manji program istraživanja jezera, jer je ono do sada u potpunosti neistraženo,
- obavezan zakonski i ekološki tretman zaštitne zone jezera određene ovim Elaboratom.

HUMAČKO JEZERO

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog naslijeđa

BROJ: <u>P-10</u>	BROJ RJESENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: <u>25.7.90.</u>			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: **SPOMEN PARK VUKOSAVCI**

2. VRSTA: **memorijalni prirodni prostor**

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Vukosavci, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Prirodni prostori i cjeline na kojima su se odigrali značajni događaji iz istorije naroda i narodnosti Jugoslavije su memorijalni spomenici prirode. Jedan od tih prostora u SR BiH je područje Vukosavaca. To je brdsko livadski predio ispunjen čistinama i platoima, zelenim travnjacima i beharli voćnjacima. Po okolnim zaravnima raštrkane kućice, zaostala još poneka iz predratog vremena. Te kućice imaju svoj poseban stil i oblik, majevička arhitektura. To je dalo glavnu inspiraciju sarajevskom profesoru Ugljenu da na ovim prostorima u stilu te arhitekture projektuje spomen dom.

Postojeće prirodne vrijednosti u prvom redu je dendro inventar oblikovanog karaktera. To su skupine ili pojedinačni primjerci crnogorice i plemenitih lišćara.

Poseban estetski doživljaj daje drvore od 24 stabla jablana, na prostoru između spomen kuće i spomen-obilježja.

Položaj ovog prostora, te ostale prirodne karakteristike (nadmorska visina, orografija i dr.) daju ovome prostoru visoke prostorno pejzažne vrijednosti, koje su neophodne za prezentaciju memorijalnih vrijednosti ovoga dobra.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

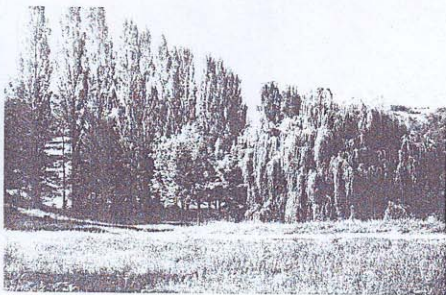
6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIZNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- prirodni izgled područja, mjestimično deformisan erozijom tla,
- pravna zaštita,
- realizacija Projekta pejzažnog uređenja prostora, autora Zavoda za izgradnju grada Sarajeva,
- redovno održavanje zelenih površina.

VUKOSAVCI

za registriranje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeđa

BROJ: P-11	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 30.7.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: SKUPINA STABALA HRASTA LUŽNJAKA

2. VRSTA: spomenik prirode

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Mrtvica, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Na lokalitetu Mrtvica u neposrednoj blizini mjesnog groblja locirana je skupina od tri stabla hrasta (*Quercus robur*). Smještena su u prostoru u trouglastom rasporedu, na međusobnim odstojanjima od po 30 metara. Prosječni prsni prečnici ovih stabala kreću se od 130 - 150 centimetara, a visina ovih stabala iznosi oko 30 metara. Imaju izraziti status spomenika prirode radi slijedećih valorizacionih elemenata:

- ugroženost vrste,
- habitvalne karakteristike,
- starost stabala (od 300 - 350 godina) i
- obogaćivanje prostora (prostorno-pejzažna vrijednost).

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

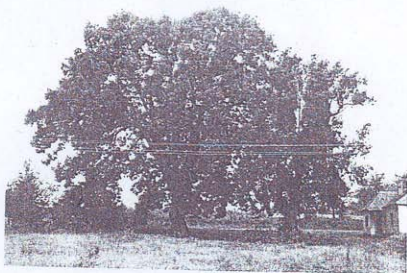
6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- stabla su zaražena imelom,
- pravna zaštita,
- odstranjivanje i sanacija suvih grana,
- integralne mjere zaštite od imele.

SKUPINA STARIH HRASTOVA U MRTVICI

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeda

BROJ: P-12	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 6.8.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: **PREDIO B R N J I K**

2. VRSTA: **predio prirodne ljepote**

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Brnjik, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Ravničarski plato između rijeke Šibošnice i lokalnog puta Čelić - Šibošnica, sa spomen-domom "Ahmet Kobić" predstavlja pogodnu prirodnu cjelinu za izletničke aktivnosti i masovnu rekreaciju stanovništva. Uz puno opravdanje postorno-pejzažnih vrijednosti ovaj prostor može se svrstati kao predio prirodne ljepote i u tom smislu ga tretirati u prostornoj dokumentaciji kao rezervisan prostor za navedene i druge kulturne namjene.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIZNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uložka:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- očuvanje izvornosti lokaliteta,
- stroga primjena propisa o prostornom uređenju i planiranju,
- pravna zaštita,
- izrada programa uređenja prostora.

BRNJK

PRIJAVA

195.

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeda

BROJ: P-13	BROJ RJESENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJE:
datum: 7.8.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: S T A B L O L I P E

2. VRSTA: memorijalni spomenik prirode

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Na lokaciji spomen-obilježja žrtvama fašističkog terora u samom središtu Lopara locirano je ovo stablo lipe, na kojoj je od strane fašističkog okupatora 1944.godine izvršeno vješanje 77 stanovnika majevičkih sela.

Po odredbama člana 28. stav 2. Zakona o zaštiti i korištenju kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja, ovo stablo lipe ima status prirodnog dobra memorijalnog karaktera, radi čega se i predlaže za zaštitu.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uložka:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- prirodno dbbro je u očuvanom stanju,
- pravna zaštita,
- redovna kontrola zdravstvenog stanja stabla.-

MEMORIЈALNO STABLO LIPE

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljedstva

BROJ: P-14 DATUM: 14.8.90.	BROJ RJESENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA: III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: VJEŠTAČKO "UGLJEVIČKO JEZERO" (dio)

2. VRSTA: predio prirodne ljepote

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Sniježnica, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Akumulaciono "Ugljevičko Jezero" locirano je na prostoru između sela Sniježnica i Rastošnica, rezultat je antropogene intervencije u prirodi te kao novostvorena vrijednost oblikovane prirode nalazi se u procesu integracije u postojeći ekosistem.

U tom smislu kao posebna pejzažno oblikovana i rekreaciona vrijednost izdvaja se ovo prirodno dobro sa svojim obalama i neposrednim zaštitnim pojasom. Ova akumulacija je formirana u dolinskim područjima vodotoka: Kandića Potok, Rastošnica i Sniježnica. Količina vode varira u zavisnosti od alimentacionih dotoka, odnosno od doba godine. Jezero je poribljeno. Postoji mogućnost intervencija na uređenju šireg priobalnog pojasa, čime bi se stvorili uslovi za raznovrsnu turističko rekreativnu aktivnost.

U hidrološkom smislu jezero je obična sekundarna vodena nakupina, pa osim industrijskog sama vođena akumulacija ne može imati nikakav drugi značaj, izuzev rekreaciono-estetskog.

Estetske karakteristike ove akumulacije u ambijentu izvorne prirode i privlačnih krajolika pretpostavljaju lijep predio prirodne ljepote, pa se radi toga i predlaže za zaštitu

O uticaju ove akumulacije na klimu okoline, može se reći da jezero utiče samo na svoju neposrednu okolinu i to prije svega ublažavanjem temperaturnih ekstrema i porastom relativne vlažnosti, koji se ne proteže dalje od jednog kilometra.

Posebno bogatstvo flore ovih obala čine skupine ili usamljeni primjerci šumskog drveća, uglavnom predstavnici biljnih zajednica realne vegetacije ovoga područja.

5. IMALAC DOBRA: Društveno preduzeće "Rudnik i termoelektrana Ugljevik"

6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uložka:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- Ukupno stanje jezera može se označiti kao očuvano;
- Pravna zaštita;
- Redovno održavanje jezera.

UGLJEVIČKO JEZERO

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog nasljeda

BROJ: P-15	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSLJEJA:
DATUM: 16.8.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: IZVORIŠTE " MALI KISELJAK "

2. VRSTA: hidrološki

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Majevice, Porrršnice, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prena karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Ovo izvorište spada u skupinu mineralnih izvora Majevice sumporovito saliničnog karaktera. Nalazi se ispod Površnica, odnosno neposredno ispod samog lokaliteta zvanog "Makin Stan". Izvor je velike izdašnosti u toku cijele godine. Smješteno u šumskom ambijentu Majevice i u blizini regionalnog puta Tuzla - Lopare, posjeduje sve uslove za prezentaciju i korišćenje kao dobro prirodnog nasljedja treće kategorije.

5. IMALAC DOBRA: Skupština opštine Lopare, nadležni organ

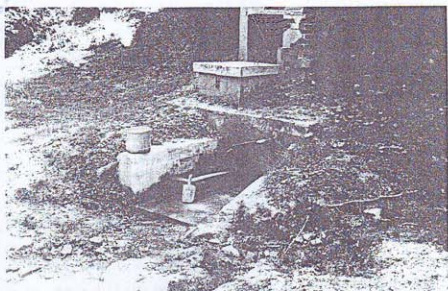
6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- izvorište je u očuvanom stanju,
- pravna zaštita,
- neophodno uređenje izvorišta i odredjivanje zaštitnog pojasa.

MALI KISELJAK

PRIJAVA

za registriranje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog naslijeđa

BROJ: P-16	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 17.8.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			III
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: LOKALITET " KADIJINA ČESMA "

2. VRSTA: predio prirodne ljepote

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Majevica, lok. Trešnjik, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Majevički lokaliteti "Kadijina Česma", "Trešnjik" i "Bulinovac" po svojim orografsko izraženim tačakama pogodnih za vidikovce, zatim reljefne osobine i ekspozicije ovih šumskih čistina čine ove predjele atraktivnim sa nizom proplanaka, padina, kosa, grebena te obiljem šumske vegetacije. Prisustvo izvorišta pitke vode kao i obilje čistog vazduha sa veoma izraženim vazdušnim strujanjima, predpostavljaju sve uslove za rekreativne aktivnosti. Uključujući i estetske vrijednosti ovoga lokaliteta, ova prirodna cjelina ima sve uslove za zaštitu kao predio prirodne ljepote.

5. IMALAC DOBRA: Društveno preduzeće šumarstva Lopare

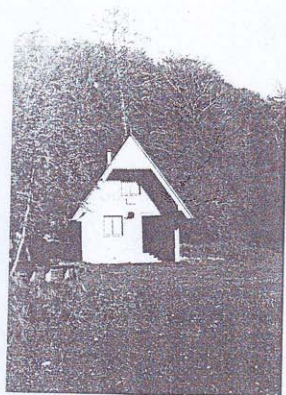
6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- lokalitet je u prirodno očuvanom stanju,
- pravna zaštita,
- imalac dobra je dužan mjere dogovora provoditi uz saglasnost Zavoda za zaštitu i korišćenje kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja u Tuzli.

KADIJINA ČESMA

PRIJAVA

za registrovanje objekata odnosno predmeta za koje se osnovano može pretpostaviti da imaju svojstva dobra kulturno-istorijskog - prirodnog naslijeđa

BROJ: P-17	BROJ RJEŠENJA:	BROJ REGISTRA:	BROJ DOSIJEJA:
DATUM: 20.8.90.			
BROJ PLANOTEKE:	BROJ FOTOTEKE:	BROJ "E" KARTONA:	KATEGORIZACIJA:
			<u>III</u>
BROJ SEKCIJE:			

1. NAZIV OBJEKTA - PREDMETA: STARA MAJEVICA

2. VRSTA: predio prirodne ljepote

3. MJESTO u kome se spomenik nalazi (mjesto, ulica, opština):

Majevica, Lopare

4. Opis, vrijeme postanka i ime autora (ovdje po mogućnosti prema karakteru spomenika navesti podatke o materijalu od kojeg je načinjen, tehnici kojom je izveden, dimenzijama, vremenu postanka, porijeklu i autoru):

Prirodni predio smješten neposredno uz cestu (stari put) Tuzla - Šibošnica, poznat po tradicionalnom nazivu "Stara Majevica", ima sve karakteristike predjela prirodnih ljepota.

Živopisnost i šumovitost ovoga predjela daje velike mogućnosti za odmor i rekreaciju.

Nadmorska visina ovog lokaliteta od 750 metara i atraktivnost šumskih sastojina (šume bukve i graba, vještačka sastojina boraca), glavni su elementi prostorno pejzažne vrijednosti lokaliteta.

Saobraćajna otvorenost lokaliteta pruža mogućnost masovne rekreacije, odmora, što je također jedan od motiva za prijedlog zaštite.

5. IMALAC DOBRA: DP "Šumarstvo" Lopare

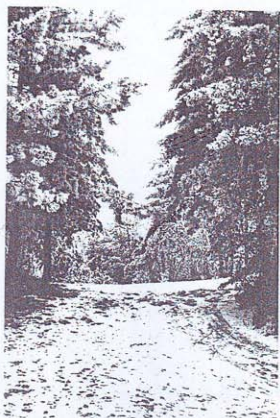
6. VLASNIŠTVO: društveno

7. KATASTARSKI I ZEMLJIŠNOKNJIŽNI PODACI:

- broj katastarske čestice:
- katastarska opština:
- broj zemljišnoknjižnog uloška:
- geodetske koordinate karakterističnih tačaka:

8. STANJE DOBRA I MJERE ZAŠTITE:

- Lokalitet je očuvan u relativno dobrom (izvorno-prirodnom) stanju,
- Zaštićeno područje obuhvata prostor okolo objekta radijalno 300 metara,
- Nisu dopušteni nikavi zahvati u smislu izmjene, namjene ili korišćenja zaštićenog područja bez saglasnosti Zavoda u Tuzli.

STARA MAJEVICA